

vermeerderen, dan zouden de bloemisten in Europa dit zelf kunnen doen, zoodat het dan overbodig zou worden, elk jaar duizenden en duizenden dezer planten uit de oerboschen te halen om deze naar Europa te zenden.

Hj. JENSEN

UIT HET LEVEN VAN EXOTISCHE ORCHIDEEËN.

De hier afgedrukte foto stelt voor een *Cattleya Gaskelliana*, afkomstig uit Venezuela, gezellig groeiende en bloeiende met eene indische paddestoel op een asemblok.

In Europa moeten de *Cattleya*'s meest gekweekt worden in een middelmatig warme kas. Dat er zijn, en gelukkig vele, die het ook in de lage warme landen van Java kunnen stellen, blijkt wel uit de afbeelding.

De drie forsche bloemen vormen als het ware een kroon en verspreiden een zacht zoeten geur. De sepalen en de zeer breedbladige petalen hebben een licht rose kleur. De lip is van binnen amethyst-purper en geel gestreept. Gaarne zou ik de beschrijving duidelijker geven; doch daarvoor zou noodig zijn eene plantkundige kleurenkaart. *)

De *C. Gaskelliana* is genoemd naar den Engelschen Orchidophil GASKELL, en behoort tot de mooie en grootbloemige *labiata* groep, waarvan *C. labiata vera*, het hoofdtype is. Verder behooren daartoe: *C. Dowiana*, *Eldorado*, *Lawrenceana*, *Lindemanniana*, *luteola*, *maxima*, *Mendelii*, *Mossiae*, *Percivaliana*, *quadricolor*, *Rex*, *Schroderae*, *Trianae*, *Warneri* en *Warscewiczii*. Zoo in volgorde genoemd naar Sander's *Orchid guide*. Al deze planten hebben weer hunne variëteiten en hybriden, zoodat men wel na kan gaan dat er heel wat schoons en bewonderenswaardigs in die eene plantengroep te bemerken valt.

Zooals ik reeds opmerkte willen ze hier ook in de warmte bloeien. Het komt maar op een oordeelkundige cultuur aan, waar men toe komt door een medeleven met de planten, die hier eerst, even als wij, vreemdelingen waren.

Het is verder merkwaardig zoo als men deze planten zich ziet wenden en zoeken om tot hunne gewone leven terug te komen en dat komen ze nooit omdat het klimaat en hun voedsel hier anders is dan in hun vaderland. Evenwel wat ze doen; doen ze in den regelorsch, omdat hun hoofdvoedsel er wel is en ze vertoonen dan ook geen toring of achteruitgang.

Men zou ten onrechte spreken van *variabiliteit*, terwijl wij met hetzelfde gewas te doen hebben dat zich meer en meer aan de uitwendige omstandigheden tracht aan te

*) Eene plantkundige kleurenkaart. Ja, als daar de Redactie eens op aan wilde sturen! Wat zouden er tal van Indische vakmannen en amateurs plezier van hebben.

Als ik b.v. had kunnen schrijven „rose No. 6 van de kleurenkaart van de *Tropische Natuur*”, of verkort, *rose No. 6 T. N.* dan was er geen twijfel mogelijk. Als iedere kleur 10 nummers had, dat zou reeds voldoende zijn; want de tusschen de nummers gelegen kleuren kunnen ook aangegeven worden.

Hoeveel menschen weten nu niet eens de namen van verschillende kleuren. Met de kaart valt alle moeielijkheid weg.

Zoo'n kaart kan geld op brengen, ook buiten de abonnés, dit met het oog op de kosten en praktische reclame voor ons blad.

Gekleurde platen ook niet meer noodig. Volgens aanwijzing kunnen wij ze zelf kleuren.

„Op hoop van zegen”, schrijf ik deze noot.

v. M.

passen. Ander voedsel en andere omgeving, *dus* andere vormen andere gewoonten, en andere kleur dikwijls.

Cattleya's die gewoonlijk lange dunne pseudo bulben hebben ziet men dikwijls korte dikke bulben krijgen en omgekeerd. *C.* die gewoonlijk twee bladeren hebben komen met één bladige bulben voor den dag, ook al weer omgekeerd, ook de bladeren zelf ondergaan verandering, om dikwijls weer met een gewoon blad terug te keeren.

De bekende bloemscheeden blijven soms weg en de knoppen komen onbeschermde voor den dag; maar dan ook weer ziet men aan de zelfde plant weer eens een *dubbele* bloemscheede.

Ook heb ik het gehad dat de bloemen geboren werden zonder knopvorm. Men zag door de scheede heen eerst het labellum en daarna de kroon- en kelkbladeren komen. Als een gekleurd kropje sla kwam dan de bloem geheel ontwikkeld uit de gebarsten scheede en ontplooidde zich verder tot een prachtbloem.

Naast een goed ontwikkelde bloem heb ik er een gehad die slechts uit drie lange, zeer dunne gekleurde kelkbladeren bestond. Er waren geen bloembladeren of lip, zelfs niet in beginsel, voor zoover ik met een loupe kon waarnemen.

Nog bezit ik een plant, hoogst waarschijnlijk een hybride van een lichte *Cattleya Gaskelliana* en een donkere *C. Luddemanniana*. Het kan ook zijn een nakomeling van een zeer lichte en een zeer donkere *Gaskelliana*. Hoe dan ook, de kleuren hebben zich niet vereenigd tot één kleur, maar de bloem en kelkbladeren zijn gevlekt. Het eigenaardige is nu dat bij den eenen bloei de vlekken ruw, ongelijk en verstrooid waren. (De vlekken bestaan uit de donkere kleur). Bij een volgenden bloei waren de bladeren slechts voor de helft in de lengte gevlekt en de vlekken zóó dicht op elkaar dat de eene helft bijna egaal donker was. Onlangs waren de vlekken mooi verdeeld aan de randen der bloem en dekelbladeren, de middengedeelten waren zacht rose zonder ook maar het geringste spatje. Met deze bloemen die enorm groot waren ben ik bij Dr. SMITH geweest. ZEd.

stond verbaasd over de grootte; maar hoe wij zochten, we konden geen naam vinden.

Uit al het voorgaande heb ik, voor mij zelven, de conclusie getrokken, dat iedere pseudo-bulbus met zijn zuiver begrensde gedeelte van het rhizoma waar hij mede geboren werd en wat één met hem is, als een geheel aparte plant beschouwd kan worden. Een plant die met hare voorgangsters, dus hare moeder, grootmoeder, overgrootmoeder enz. en die allen nog aan het zelfde rhizoma hand aan hand in leven kunnen zijn, niets anders te maken heeft, dan dat zij haar in hare kinderdagen met hun melk gevoed hebben. Deze vergelijking is uit een botanisch oogpunt wel niet heelemaal juist, maar ten slotte gaat iedere vergelijking eenigszins mank.

Wil men goed ontwikkelde *Cattleya*'s met groote bloemen hebben, verwater dan in de allereerste plaats de moedermelk voor de jongen niet. Of met andere woorden, geeft slechts zeer weinig water tot de jonge planten al flink groot zijn, want in de jeugd hebben ze meer aan de tamelijk geconcentreerde oplossing van het reservevoedsel uit de andere deelen van het rhizoma, dan aan de zeer slappe voedingszout-oplossing, die uit de vochtige grond wordt opgenomen.

Op het blok ziet men dus niet één *Cattleya*; maar één huisgezin van *Cattleya Gaskelliana*. Van dat huisgezin zijn de bloemlooze grondlegsters met het allereerste zaadplantje reeds gestorven en heeft menig kind de innige familie reeds verlaten om een apart gezin te vormen.

Misschien is er later nog wel eens gelegenheid om op de speciale *Cattleya* cultuur in Indië terug te komen.

Er is nog zoo veel van te zeggen; doch veel komt neer op *zelf* zien, denken en doen. Vooral in onze Oost met al die verschillende klimaat en terreingesteldheden.

Weltevreden.

D. VAN MULLEM.

OP JACHT MET DE CAMERA.

Kennis van het intieme leven der dieren kan niet verkregen en gedocumenteerd worden dan door natuuroptnamen. Veel is er op dat gebied in Indië nog niet gedaan, maar de Heer J. M. F. DUBOIS is toch begonnen en geeft hierbij eenige proeven. We zullen ter nadere toelichting een en ander hier afdrukken van wat de heer DUBOIS ons per brief meldde en tevens enkele bekende feiten omtrent de dieren in quaestie mededeelen.

Voor al de dieren die nuttig of schadelijk zijn voor de verschillende cultures verdienen wel dat studie van hunne levensgewoonten wordt gemaakt. Juist die gegevens kunnen den planter zoo nuttig zijn, terwijl de wetenschappelijke-cultuurman er stellig niet voor zal terugschrikken, de gegevens door liefhebbers omtrent dit en dergelijke onderwerpen verzameld, te gebruiken bij een eventueele speciaal-studie.

Hier volgt 't geen de heer DUBOIS ons omtrent de loewak-opname meldde.

„De opname van de *loewak* was een enorme tref. Ik had dagen achter elkaar „versche uitwerpselen, waarvan het grootste gedeelte uit Java- en Robustakoffie bestond, „onder een boom gevonden, terwijl tevens een nauw merkbaar spoor aan den voet van „den boom liep. Ik stelde 's avonds m'n toestel op met m'n „blitzlicht-aparaat” (vonk- „ontbranding). Er was een weinig maneschijn, zoodat ik mijn „slachtoffer” kon zien „aankomen. Vlak voor m'n toestel had ik een doode muis gedeponneerd. Na uren lang